

Veera Kankare

”NÖYRÄ PERUUTTAMINEN VAI TULLIT TAKAISIN TAIVAISIIN?”

Kehysanalyysi Kauppalehden uutisoinnista Donald
Trumpin EU:lle lähettämistä tullikirjeistä

Informaatioteknologian ja viestinnän tiedekunta

Kandidaatintutkielma

Joulukuu 2025

TIIVISTELMÄ

Veera Kankare: "Nöyrä peruuttaminen vai tullit takaisin taivasiin?" Kehysanalyysi
Kauppalehden uutisoinnista Donald Trumpin EU:lle lähettämistä tullikirjeistä
Kandidaatintutkielma
Tampereen yliopisto
Journalistiikka
Joulukuu 2025

Tässä kandidaatintutkielmassa tarkastellaan, miten suomalainen talousjournalismi kehysti Yhdysvaltain presidentti Donald Trumpin toisella kaudella vuonna 2025 Euroopan unionille lähettämiä tullikirjeitä. Tapaustutkimuksen kohteena on Kauppalehti, jonka uutisointia analysoidaan ajanjaksolla 28.6.–7.8.2025.

Tutkielma selvittää, millaisia tulkintakehyksiä talousmedia käytti käsitellessään poliittisesti ja taloudellisesti jännitteistä tilannetta sekä miten medioituminen vaikutti uutisoinnin painotuksiin. Tutkimuksen metodi on kehysanalyysi, jonka avulla tunnistetaan median rakentamia merkityksiä ja sävyjä. Menetelmällinen viitekehys on medioituminen, joka tarkastelee median vaikutusta yhteiskunnallisten ilmiöiden representaatioon. Aineisto koostuu Kauppalehdessä julkaistuista uutis- ja analyysijutuista, jotka käsittelevät tullikirjeitä, EU:n reaktioita ja markkinavaikutuksia.

Analyysi osoittaa, että uutisoinnissa korostuivat taloudelliset ja poliittiset kehykset. Kauppalehti painotti markkinoiden epävarmuutta ja asiantuntijalähteiden arvioita, mutta myös kriisitunnelmaa ja epävarmuuden retoriikkaa. Medioitumisen piirteitä ilmeni muun muassa siinä, miten talousmedia omaksui poliittisen konfliktin esittämisen draamallisina ja lukijaa sitouttavina kehyksinä. Tutkimus lisää ymmärrystä siitä, miten talousjournalismi osallistuu kansainvälisten poliittisten kriisien rakentamiseen ja tulkintaan.

Avainsanat: kehystäminen, talousjournalismi, kriisijournalismi, medioituminen

Tämän julkaisun alkuperäisyys on tarkastettu Turnitin Originality Check -ohjelmalla.

TEKOÄLYN KÄYTTÖ OPINNÄYTTEESSÄ

Opinnäytteessäni on käytetty tekoälysovelluksia:

- Ei
- Kyllä

Ilmoitukseni mukaan olen käyttänyt opinnäytteessäni tutkielmaprosessin aikana seuraavia tekoälysovelluksia:

Tekoälysovellusten nimet ja versiot: ChatGPT 5.1

Käyttötarkoitus: Tekoälysovellusta on käytetty opinnäytetyön englanninkielisten lähteiden kääntämiseen suomen kielelle. Tekijä on tarkistanut käännettyjen osioiden oikeellisuuden.

Osiot, joissa tekoälyä on käytetty: Tekoälyllä osittain käännettyä lähdemateriaalia on käytetty kappaleissa 2, 3, 4 ja 5.

Olen tietoinen siitä, että olen täysin vastuussa koko opinnäytteeni sisällöstä, mukaan lukien osat, joissa on hyödynnetty tekoälyä, ja hyväksyn vastuun mahdollisista eettisten ohjeiden rikkomuksista.

SISÄLLYSLUETTELO

1	JOHDANTO.....	1
2	TEOREETTINEN VIITEKEHYS.....	4
	2.1 Talousjournalismi ja asiantuntijuus	4
	2.2 Kehyistäminen, kriisit ja epävarmuus uutisoinnissa	4
	2.3 Medioituminen.....	6
	2.4 Yhteenveto	7
3	AINEISTO.....	8
	3.1 Aineisto ja rajaus	8
	3.2 Kehysanalyysi.....	11
	3.3 Kehysten tunnistaminen analyysissä	11
4	ANALYYSI.....	13
	4.1 Yleinen taso	13
	4.2 Kauppasodan ja poliittisen vastakkainasettelun kehys	14
	4.3 Talousriskin ja markkinaepävarmuuden kehys.....	15
	4.4 Kotimaisen talouden ja yritysten kehys.....	16
	4.5 Hallittavuuden ja sopeutumisen kehys.....	18
	4.6 Kehysten kokonaisuus ja medioituminen.....	19
5	JOHTOPÄÄTÖKSET	20
6	LÄHDELUETTELO.....	23
	LIITE 1: AINEISTOT	25

1 JOHDANTO

Suomalainen talousjournalismi toimii ympäristössä, jossa poliittiset päätökset, taloudelliset odotukset ja kansainväliset suhteet limittyvät tiiviisti. Talousmedia ei pelkästään raportoimarkkinoista ja yrityksistä, vaan osallistuu yhteiskunnallisten ja poliittisten tapahtumien tulkintaan tilanteissa, joissa asiantuntijatieto, vallankäyttö ja toimitukselliset reunaehdot kohtaavat. Aiempi tutkimus osoittaa, että talous- ja rahoitusjournalismi nojaa vahvasti asiantuntijälähteisiin, toimii aikapaineessa ja palvelee erikoistuneita yleisöjä, mikä voi kaventaa tulkintakehyksiä ja vaikeuttaa rakenteellisten epäkohtien havaitsemista (Doyle 2006, 433–435, 447–449).

Kehysanalyysin näkökulmasta media tekee valintoja siitä, mitkä todellisuuden piirteet nostetaan esiin ja millaisella tulkinnallisella painotuksella. Robert Entmanin klassinen määritelmä hahmottaa kehystämisen prosessiksi, jossa viestinnässä valitaan koetun todellisuuden puolia tavalla, joka määrittelee ongelmia, nimeää syitä, esittää moraalisia arvioita ja ehdottaa ratkaisuja (Entman 1993, 52–53). Kehykset eivät täten vain välitä tietoa, vaan ohjaavat yleisön tapoja jäsentää tilanteita ja vastuunkantoa.

Talousjournalismissa kehystämisen merkitys korostuu, koska uutisia tuotetaan institutionaalisissa ja ajallisissa rajoitteissa, joissa lähdevalinnat ja kohdeyleisöt vaikuttavat olennaisen määrittelyyn. Sijoittajille suunnattu syväanalyysi ja laajalle yleisölle suunnattu yleistajuinen näkökulma johtavat erilaisiin uutisrakenteisiin (Doyle 2006, 433–435, 447–449.)

Samaan aikaan journalismin post-teollinen murros haastaa perinteisiä toimitus- ja ammattikäytäntöjä. Uutistyö hajautuu, toimituskeskeisyys muuttuu ja toimitusten yritysmäisyys korostuu, kun ympäristön muutokset muokkaavat journalistisia käytäntöjä (Deuze ja Witschge 2018, 1–3, 11–13.) Hurmeranta korostaa tutkimuksessaan, että verkkomedialla on taloustiedon välittäjänä erityisasema ja että talouslehtien olemassaolon oikeus mitataan sillä, kuinka hyvin ne talousjournalismillaan pystyvät vastaamaan yleisönsä yhä kasvaviin ja monimutkaistuviin taloustiedon tarpeisiin. Lisäksi Hurmerannan mukaan

objektiivisuus, kriittisyys, riippumattomuus ja luotettavuus ovat journalismin “elämää suurempia kysymyksiä”, jotka talouslehtien kohdalla vain korostuvat niiden vahvan mielipideroolin ja ulkopuolisten vaikuttamisyritysten vuoksi (Hurmeranta 2012, 145, 148, 155.)

Näitä taustoja vasten tutkielma tarkastelee suomalaista talousjournalismia tilanteessa, jossa globaali talous ja politiikka limittyvät tiiviisti. Tapaustutkimuksen kohteena ovat Yhdysvaltain presidentti Donald Trumpin toisella kaudella vuonna 2025 Euroopan unionille lähettämät tullikirjeet ja niiden käsittely Kauppalehden uutisoinnissa. Tavoitteena on selvittää, millaisia journalistisia ratkaisuja käytettiin tilanteen kuvaamisessa, mitä painotuksia uutisoinnissa esiintyi ja miten medioitumisen piirteet vaikuttivat uutisten rakentumiseen.

Tutkimuskysymykseni on: “Millainen oli suomalaisen talousjournalismin uutisointi Donald Trumpin EU:lle lähettämistä tullikirjeistä aikavälillä 28.6.–7.8.2025?”

Teoreettinen viitekehys rakentuu kehysanalyysistä ja medioitumisen tutkimuksesta sekä talousasiantuntijuuden uskottavuuden hierarkioista suomalaisessa journalistisessa käytännössä (Harjuniemi 2022, 1637–1638).

Kesällä 2025 Yhdysvaltain presidentti Donald Trump lähetti Euroopan unionille tullikirjeitä. Trump ilmoitti kirjeitse jopa 30 prosentin tulleista, joita EU uhkasi vastatoimilla. Tullipaine kasvoi nopeasti, sillä Trump asetti tai suunnitteli erillisiä, korkeampia maksuja myös keskeisille toimialoille, kuten 50 prosentin tulleja teräkselle, vaikka yleinen EU-taso olisi jäänyt 15 prosenttiin kauppasovun myötä. Tilanne loi eurooppalaisille yrityksille epävarmuutta, joka vaikutti markkinoihin, valuuttakurssiin ja investointihalukkuuteen. Asiantuntijat varoittivat, että päätökset voisivat heikentää vientiä ja kilpailukykyä. Samalla tullikirjeitä lähetettiin myös useille EU:n ulkopuolisille maille, mikä osaltaan vahvisti käsitystä laajenevasta vaikeasta kauppapoliittisesta tilanteesta. Lopulta 27.7.2025 ilmoitettiin, että EU:lle asetettava tullien taso jää uhatun 30 prosentin sijasta 15 prosenttiin. Sopimuksen yksityiskohdat jäivät kuitenkin epäselviksi.

Kauppalehden valinta tapauskohteeksi on perusteltu sen asemalla suomalaisen talousviestinnän keskeisenä toimijana sekä sillä, että digitaalinen murros ja medioituminen muokkaa myös sen toimituksellisia ratkaisuja ja yleisöorientaatioita. Näissä olosuhteissa on siis olennaista tarkastella, millaisin kehyksin talousmedia rakentaa kriisitilanteissa merkityksiä, jotka voivat vahvistaa tai lieventää poliittista jännitettä ja taloudellista epävarmuutta.

Tutkielman rakenne etenee seuraavasti: luvussa 2 esitetään teoreettinen viitekehys ja luvussa 3 aineisto. Luku 4 sisältää analyysin ja tulokset, ja luku 5 kokoaa johtopäätökset sekä pohtii tutkimuksen merkitystä.

2 TEOREETTINEN VIITEKEHYS

Tämän tutkielman teoreettinen viitekehys rakentuu kolmesta kokonaisuudesta: (1) kehystämisestä kriisitilanteissa, (2) talousjournalismin ja asiantuntijuuden suhteesta sekä (3) journalismiin kohdistuvasta medioitumisen logiikasta. Tutkielman kontekstissa ne auttavat ymmärtämään, miten suomalainen talousmedia merkityksellistää poliittistaloudellisia jännitteitä ja millaisin ammatillisin ratkaisuin kansainvälisiä kiistoja tulkitaan.

2.1 Talousjournalismi ja asiantuntijuus

Talousjournalismi toimii asiantuntijavälitteisen tiedonvälityksen alueella, jossa uskottavuus rakentuu lähdevalintojen ja ammatillisten käytäntöjen varaan. Gillian Doyle (2006, 433–435, 449) kuvaa talousjournalismin kaksijakoista tehtävää tarjota syvällistä analyysia erityisyleisöille sekä kaupallisen median logiikkaa, jossa ajankohtaisuus ja sijoittajakeskeinen näkökulma korostuvat.

Vaikka asiantuntijuus korostuu talousjournalismissa, on muistettava, että se ei kuitenkaan ole neutraalia. Lähteet sijoittuvat uskottavuuden hierarkiaan, jossa esimerkiksi viranomaiset ja tutkijat koetaan luotettavammiksi kuin eturyhmien tai ajatushautomoiden asiantuntijat (Harjuniemi 2022, 1637–1638, 1642.) Tämä vaikuttaa siihen, millaisin kehyksin talouspolitiikan konfliktit ja kauppakiistat esitetään. Hurmeranta (2012, 166) korostaa, että perinteisten talousaiheiden ohella talousmedian on seurattava laajasti yhteiskunnallista kehitystä ja talouden toimintaympäristöä muuttavia aiheita.

2.2 Kehyminen, kriisit ja epävarmuus uutisoinnissa

Kehysanalyysi tarkastelee, miten uutiset tekevät tietyt todellisuuden piirteet näkyviksi samalla kun osa jää taustalle. Entmanin mukaan kehystämisessä valitaan todellisuuden osia siten, että ne tukevat tietynlaista ongelman määrittelyä, syiden tulkintaa, moraalista arviota ja ratkaisuehdotuksia (Entman 1993, 52–55.)

Kriiseissä kehystämisen merkitys kasvaa, sillä toimittajien tulee yhtäaikaisesti täyttää ammattieettiset velvoitteet ja palvella yleisön tiedontarvetta epävarmuuden keskellä. Kari Koljosen tutkimuksessa osoitetaan, että kriisit ovat päämääriä tai tärkeitä arvoja uhkaavia tilanteita, joissa päätöksiä on tehtävä nopeasti ilman varmaa tietoa sen kehittymisestä. Uutisoinnista löytyy vihjeitä siitä, miten ihanteet ja käytännöt ovat jännitteessä keskenään (Koljonen 2013, 13, 42.)

Knowlesin, Phillipsin ja Lidbergin pitkittäistutkimus kolmesta talouskriisistä osoittaa, että 1990-luvun alun taantumasta globaaliin finanssikriisiin tultaessa valtavrann talousuutisointi kaventui tulkinnoiltaan, tukeutui yhä kapeampaan lähdejoukkoon ja painotti sijoittajien intressejä laajemman talousjärjestelmän kriittisen tarkastelun ja ”keskivertokansalaisen” näkökulman kustannuksella (Knowles, Phillips ja Lidberg 2017, 328, 335). Heidän mukaansa finanssijournalismissa hahmottuu kaksoisyleisö, eli perinteinen yritys- ja sijoittajayleisö sekä ei-sijoittava suuri yleisö, joista jälkimmäinen on mediataloille vähemmän kaupallisesti houkutteleva ja jää uutisoinnissa sivuun (emt., 334–335). Samalla lähteiden eliittipainotus ja riippuvuus yrityksistä, analyytikoista ja julkisen vallan edustajista heikentävät kriittistä otetta ja vahvistavat yritysmuonteista kehystystä (emt., 323–325).

Lisäksi niin sanotun ”permakriisin”, eli jatkuvien ja pitkittyneiden epävarmuuksien ja kriisien aikakaudella journalismi tuottaa tulevaisuutta koskevia ”mitä jos” - skenaarioita, joissa sotilaallisten uhkien ohella myös energiakriisi, taloudelliset vaikeudet sekä inflaation, korkojen ja elinkustannusten tulevat kehityskulut ovat jatkuvan spekulatiivisuuden kohteena (Kraatila 2025, 61). Tällainen spekulatiivinen journalismi edellyttää yleisöltä taitoa lukea tulevaisuustarinoita rajallisina heuristisina työkaluina eikä varmoina ennusteina, jotta ne tukevat kriittistä ja informoitua tulevaisuusajattelua eivätkä vain vahvasta epämääräisestä uhka- ja pelkokokemusta (emt., 59–61, 75).

2.3 Medioituminen

Journalismi toimii yhä hajautuneemmassa, alustojen hallitsemassa ympäristössä, jossa uutistyö ylittää perinteiset toimitusrajat. Deuzen ja Witschgen mukaan journalismi on siirtynyt koherenteista teollisista rakenteista monimuotoiseksi käytäntöjen verkostoksi (Deuze ja Witschge 2018, 2, 9–11). Nopeatempoisuus ja yleisölogiikan korostuminen vaikuttavat siihen, miten taloudellisia ja poliittisia kriisejä kehystetään.

Talousjournalismi on erityisen riippuvaista reaaliaikaisista markkina- ja yritystietovirroista sekä sijoittajaviestinnästä, mikä korostaa sekä asiantuntijuuden tarvetta että uutisprosessin herkkyyttä paineille (Doyle 2006, 436–437, 448).

Deuze ja Witschge korostavat, että journalismin ammatti-ideologiaan kuuluu edelleen ajankohtaisuuden ja nopeuden logiikka, eli pyrkimys kertoa uutinen ensimmäisenä, vaikka uutistyö tapahtuu yhä useammin verkostomaisissa ja alustavälitteisissä ympäristöissä, joissa toimitus on vain yksi tekijä laajemmassa itseään organisoivassa sosiaalisessa järjestelmässä (Deuze ja Witschge 2018, 2–3, 13). Samalla journalismi on tiiviisti liitoksissa muihin järjestelmiin, kuten myyntiin, markkinointiin, ohjelmointiin sekä julkaisu- ja jakelupalveluihin, mikä tekee uutistuotannosta haavoittuvan markkinalogiikan ja alttiin organisaatioiden tehokkuusvaatimusten paineille (emt., 3, 11). Post-teollisessa uutistyössä toimituksen ja liiketoiminnan rajat hämärtyvät, kun integroidut printin, television ja verkon digitaalista julkaisemista ensisijaisena painottavat “digital-first”- ja mobiilialustoja ensisijaisena painottavat “mobile-first”-organisaatiot sekä yksilöön siirretty vastuu ohjaavat journalistista työtä (emt., 11).

Tässä ympäristössä talousjournalismi tukeutuu pitkälti rutiininomaiseen virtaan yritystiedotteita, virallisia ja puolivirallisia tilastoja sekä uutisjohtoja, joista uutisaiheita seulotaan sekä erikoistuneiden talousmedioiden että valtamedian taloussivujen käyttöön (Doyle 2006, 436). Doyle osoittaa, että erikoistuneiden talouslehtien uutiskriteerit kytkeytyvät selkeästi sijoittajille hyödylliseen informaatioon, kun taas yleisemmille yleisöille suunnatussa talousuutisoinnissa korostuvat ymmärrettävyys ja viihdyttävyys, jotta laajempi ei-asiantuntijayleisö pysyy mukana (emt., 436–437, 447–448). Tämä vahvistaa asetelmaa, jossa markkinoiden ja ammattisijoittajien tietotarpeet

ohjaavat uutisaiheiden valikoitumista samalla, kun journalistit ovat riippuvaisia analyytikoiden ja muiden talousasiantuntijoiden tulkinnoista ja toimivat ajan sekä resurssien niukkuuden rajoittamina (emt., 436–437, 441–442, 448).

2.4 Yhteenveto

Kehysanalyysi tarjoaa työkalun tunnistaa talousmedian tekemät valinnat ongelmien, syiden, vastuiden ja ratkaisujen määrittelyssä (Entman 1993, 52–53).

Talousjournalismin tutkimus korostaa asiantuntijuuden ja institutionaalisen vallan vaikutusta siihen, millaiset kehykset nousevat esiin (Harjuniemi 2022, 1637–1638).

Journalismin ammatti-ideologia ja toimintalogiikka puolestaan selittää, miksi uutisoinnin muoto ja tempo ohjaavat kehystämistä (Deuze ja Witschge 2018, 4, 13).

Tutkimukseen on valittu Suomessa merkittävä talousuutismedia, jonka toimintaan vaikuttaa edellä mainittu medioitumisen määritelmä. Käsiteltävä tapaus on esimerkki epävakaa talouspoliittisesta tilanteesta ja täten tutkimuskysymykseksi muodostuu:

1, Miten suomalainen talousmedia kehysti Donald Trumpin EU:lle lähettämät tullikirjeet kesällä 2025?

3 AINEISTO

Tässä luvussa esitellään tutkimuksessa käytetyn aineiston ja sen rajaukset. Tavoitteena on kuvata, millaisessa ajallisessa ja sisällöllisessä kontekstissa tarkasteltu uutisointi syntyy, sekä perustella, miksi juuri *Kauppalehden* digitaalinen aineisto soveltuu kehysanalyysin kohteeksi. Aineiston esittely luo laajemmin pohjan myöhemmälle analyysille, jossa tarkastelen, miten tullikriisi kehystetään, ketkä esitetään sen toimijoina ja millaisia taloudellisia ja poliittisia seurauksia uutisoinnissa nostetaan esille.

3.1 Aineisto ja rajaus

Aineistona on Kauppalehden digitaalisessa arkistossa julkaistut uutis- ja analyysijutut, jotka käsittelevät Yhdysvaltain presidentti Donald Trumpin vuonna 2025 Euroopan unionille lähettämiä tullikirjeitä. Aikaväli on 28.6.–7.8.2025, jotta mukaan sisältyvät ennakointi, kriisin kärjistyminen (12.–13.7., kun 30 prosentin tullit julkistettiin) ja jälkivaiheen seuranta, johon sisältyy 27.7. julki tullut tieto yleistullien lopullisesta asettumisesta 15 prosenttiin.

Kauppalehden valinta aineistoksi perustuu sen asemaan Suomen johtavana talousmedianana. Lehti toimii tulkitsijana tilanteissa, joissa keskeisinä toimijoina ovat talouspolitiikka, markkinareaktiot ja yritysten näkökulmat.

Jätän aineiston ulkopuolelle toimitukselliset mielipidetekstit sekä kansainvälisten uutistoimistojen suorat käännökset (esim. *Bloomberg*), jotta kehysanalyysi kohdistuu välineen omiin journalistisiin ratkaisuihin. Aineisto muodostuu 14 artikkelista, jotka on valittu harkinnanvaraisesti seuraavin kriteerein (1) selkeä temaattinen yhteys tullipolitiikkaan ja EU-suhteisiin, (2) julkaisu-aika osuu tarkastelujaksolle. Jotkut valituista artikkeleista eivät otsikko- tai ingressitasolla käsittele EU:n ja Yhdysvaltojen välisiä suhteita, mutta niiden leipätekstissä tuodaan esille muiden maiden tullitilanteen vaikutus Suomeen tai EU:n alueelle.

Aineisto on haettu Kauppalehden digitaalisesta arkistosta käyttämällä hakuja, jotka kohdistuvat Donald Trumpin tullipolitiikkaan ja erityisesti EU:lle lähetettyihin tullikirjeisiin. Hakusanoina on käytetty muun muassa yhdistelmiä “Trump tullit”, “Trump tullikirjeet”, “Trump kirje EU:lle”, “Trump kirje Euroopalle”, “Trump kirje kauppakumppaneille” sekä “Trump tullikirje” ja “tullikirje”. Lisäksi aineistoa on kartoitettu yleisemmillä kauppapoliittisilla hakusanoilla, kuten “Trump kauppasota”, “Trump kauppakiista EU”, “kauppasota EU Yhdysvallat”, “tullit EU:lle” ja “tullit Suomi”.

Aineistossa huomioitavaa on, että osa artikkeleista on itse tekemiäni. Artikkeleita on pyritty arvioimaan tasapuolisesti, niin että kirjoittajan yhteydessä aineistoon ei ole merkitystä analyysin muodostumisessa.

Taulukko 1. Artikkeliaineisto

	Otsikko	Julkaisupäivämäärä
Artikkeli 1	Nöyrä peruuttaminen vai tullit takaisin taivasiin? Pankilta kolme skenaariota loppuvuodelle	29.6.2025
Artikkeli 2	Trumpin kärsivällisyys loppui taas: Uudet tullit kerrotaan nyt kirjeillä	4.7.2025
Artikkeli 3	Trump lähetti ikäviä kirjeitä kauppakumppaneilleen – Tullitauolle lisääikaa	7.7.2025
Artikkeli 4	Trump lyömässä Euroopalle 10 prosentin tullit ja euro vahvistuu – Ekonomistit kertovat: näin tuplashokki iskee Suomen talouteen	11.7.2025
Artikkeli 5	Trump: EU:lle 30 prosentin tulli – Von der Leyen valmis asettamaan vastatullit	12.7.2025

Artikkeli 6	EK:n johtaja: Trumpin tullit voivat kääntyä myös Yhdysvaltoja vastaan	12.7.2025
Artikkeli 7	Lippo Suominen Trumpin tulleista: Huono skenaario on, että puolet pörssien tuoreesta noususta häviää	13.7.2025
Artikkeli 8	Kahvin hinta kääntyi nousuun – Trump kurittaa kahvijätti Brasiliaa	14.7.2025
Artikkeli 9	Trump: Tullit asettuvat 15–50 prosentin väliin	24.7.2025
Artikkeli 10	Autovalmistajien tullit laskevat 27,5 prosentista 15 prosenttiin – osakekurssit laskevat Euroopan pörseissä	28.7.2025
Artikkeli 11	Sami Packalénin johtamalle yhtiölle 50 % tullit – ”Yhdysvaltalainen sitten maksaa”	28.7.2025
Artikkeli 12	Pörssiraketti Orionin myyntihitti joutuu tullisodan jalkoihin – Tämän takia Trump iskee lääkkeisiin	9.7.2025
Artikkeli 13	Trumpilta 100 % sirutullit – Päätös voi mullistaa teknologia-alan	7.8.2025
Artikkeli 14	Trumpilta hirmutullit siruille – Näin ne vaikuttavat Suomeen	7.8.2025

3.2 Kehysanalyysi

Tutkimus toteutettiin laadullisella otteella, sillä tavoitteena on tulkita, miten uutistekstit rakentavat merkityksiä poliittistaloudellisessa jännitetilassa. Post-teollisen uutistyylin tutkimus korostaa, että journalismi on hajautunut käytäntöjen verkosto, jossa tulkinnalliset ratkaisut syntyvät rutiinien, yleisösuhteen ja tuotannon reunaehtojen puristuksessa (Deuze ja Witschge 2018, 2–3). Asetelma on sellainen, joka edellyttää joustavaa, aineistolähtöistä analyysia.

Metodisena runkona on kehysanalyysi. Se jäsentää, millä tavoin teksti määrittelee ongelman, nimeää syyt, tekee moraalisia arvioita ja ehdottaa ratkaisusuuntia (Entman 1993, 52–53). Kehysanalyysi soveltuu erityisesti kriisiuutisointiin, jossa toimittajat neuvottelevat ammatillisten ihanteiden, yleisöodotusten ja instituutiopaineiden välillä (Koljonen 2013, 201–202, 225).

3.3 Kehysten tunnistaminen analyysissa

Jokainen artikkeli luettiin useaan kertaan kokonaisuudessaan. Erityistä huomiota kiinnitettiin otsikoihin, ingressiin ja aloituskappaleisiin, koska ne kiteyttävät jutun pääasiallisen tulkinnan ja usein myös ongelman määrittelyn. Esimerkiksi otsikot kuten “Trumpilta hirmutullit siruille – Näin ne vaikuttavat Suomeen” ja “Nöyrä peruuttaminen vai tullit takaisin taivasiin” tiivistävät jo sellaisenaan kriisin sävyä ja riskin astetta.

Toiseksi artikkeleista tunnistettiin teemoja, jossa merkittyyä ilmaisuja luokiteltiin Entmanin (1993, 52) neljän kehystämisen osatehtävän mukaan. Tällaisia ilmauksia olivat esimerkiksi:

- ongelman nimeävät kohdat, kuten “Trumpin 50 prosentin tullit Brasílialle nostavat kahvin hintaa”
- syitä selittävät kohdat, kuten viittaukset kauppavajeeseen tai poliittisiin ristiriitoihin

- moraalisia arvioita sisältävät ilmaukset, kuten “pettymys” tai tulleihin liitetyt uhat
- ratkaisuja tai sopeutumista kuvaavat kohdat, kuten ehdotukset tuotannon siirtämisestä tai investointien lisäämisestä Yhdysvaltoihin.

Kolmanneksi koottiin yhteen eri jutuissa toistuvat tulkintamallit. Näistä muodostettiin alustavat kehyskategoriat, joita verrattiin edelleen Koljosen kriisijournalismin ja Harjuniemen asiantuntijuuden hierarkiaa käsittelevien havaintojen kanssa (Koljonen 2013, 173–175, 194, 199; Harjuniemi 2022, 1637–1638). Juttujen sisällöt ryhmittäytyivät lopulta neljän pääkehysten ympärille: (1) kauppasodan ja poliittisen vastakkainasettelun kehys, (2) talousriskin ja markkinaepävarmuuden kehys, (3) kotimaisen talouden ja yritysten kehys, (4) hallittavuuden ja sopeutumisen kehys.

Kehysten lopullinen määrä rajautui neljään, koska nämä kategoriat olivat aineistossa selvästi toistuvia ja laajasti esiintyviä tulkintamalleja, jotka rakensivat uutisoinnin kokonaisrakenteen. Muita mahdollisia painotuksia esiintyi yksittäisissä artikkeleissa, mutta ne eivät muodostuneet omiksi kehysikseen, sillä niiden esiintymistiheys oli vähäinen tai ne sulautuivat olemassa olevien kehysten alle. Neljä valittua kehystä kuvaavat työn laajuuden huomioon ottaen kattavasti sekä poliittista ulottuvuutta että taloudellisia ja kotimaisia vaikutuksia.

Neljänneksi tarkasteltiin, miten asiantuntijälähteet, talousennusteet ja visuaaliset elementit (esimerkiksi kurssigrafiikat ja kaaviot) tukivat näitä kehysiksiä. Tässä vaiheessa tukeuduttiin Harjuniemen käsitteeseen uskottavuuden hierarkiasta (Harjuniemi 2022, 1637–1638) ja Hurmerannan havaintoihin talousjournalismin kohdeyleisöistä ja lisäarvopaineista (Hurmeranta 2012, 132–133, 145, 174–175).

4 ANALYYSI

Tässä analyysiluvussa tarkastellaan, millaisen kokonaisuuden Kauppalehden uutisointi Trumpin tullikirjeistä muodostaa ja miten eri kehykset rakentuvat aineistossa. Ensin hahmotan uutisvirran yleisen rakenteen ja sitä rytmittävän tullikirjeaiheen, jonka jälkeen erittelen neljä toistuvaa kehystä: kauppasodan ja poliittisen vastakkainasettelun, talousriskin ja markkinaepävarmuuden, kotimaisen talouden ja yritysten sekä hallittavuuden ja sopeutumisen.

4.1 Yleinen taso

Kauppalehden uutisointi muodostaa kokonaisuuden, jossa tullikirjeet toimivat jatkuvan seurannan rytmittäjinä. Valituissa jutuissa painotetaan samaa tapahtumaa, mutta eri painoituksin: artikkeleissa korostuu muun muassa poliittinen vastakkainasettelu, markkinoiden reaktiot ja vaikutukset suomalaisiin yrityksiin. Näin yksittäiset uutiset rakentuvat toistensa jatkoksi ja muodostavat kokonaiskuvan, jossa tullit näyttäytyvät sekä taloudellisena riskinä että poliittisena neuvotteluprosessina.

Medioitumisen kannalta kirjeet tarjoavat selkeän uutiskoukun, jonka ympärille voi tuottaa päivitysuutisia ja analyysseja. Tämä luo sarjamaisen rakenteen, jossa uutisointi raportoi tapahtumia ja jäsentää niistä vaiheittain etenevän tarinan, jonka sisällä eri kehykset, kuten politiikka, markkinat, yritykset ja sopeutuminen vuorottelevat ja täydentävät toisiaan.

Analyysivaiheessa tarkasteltiin myös muita mahdollisia temaattisia jäsennyksiä, kuten yksittäisten toimialojen erityiskysymyksiä sekä geopolittisiä ja ajallisia painotuksia. Ne eivät kuitenkaan nousseet toistuviksi tulkintamalleiksi useissa artikkeleissa. Tämän vuoksi niitä ei muodostettu omiksi kehyksikseen, vaan ne sisällytettiin laajempiin kategorioihin silloin, kun ne tukivat niiden merkityssisältöä. Ratkaisu perustui siihen, että kehysanalyysin tavoitteena on tunnistaa aineistossa säännönmukaisesti esiintyvät merkitysrakenteet, ei yksittäisiä huomioita, jotka eivät kanna läpi aineiston.

4.2 Kauppasodan ja poliittisen vastakkainasettelun kehys

Ensimmäinen selkeästi erottuva kehys rakentaa tullikriisiä kauppasotana ja poliittisena vastakkainasetteluna Yhdysvaltojen ja sen kauppakumppanien välillä. Ongelma määritellään tällöin ennen kaikkea epätasapainoisena ja uhkaavana kauppasuhteena, jonka Trump pyrkii korjaamaan kovilla tullipäätöksillä.

Artikkelissa 5 lähtökohta kuvataan selkeästi Trumpin tulkinnan kautta. Kirjeessään Trump väittää, että EU:n kanssa käytävä kauppa muodostaa Yhdysvalloille “yhden suurimmista kauppavajeista” ja että tämä on “merkittävä uhka Yhdysvaltojen taloudelle ja kansalliselle turvallisuudelle”. Tässä taloudellinen ongelma kytketään suoraan turvallisuuteen, mikä vahvistaa Koljosen tutkimuksessaan esille tuomaa logiikkaa, jossa uhkia ja konflikteja korostetaan. Koljonen kuvaa riski- ja uhkayhteiskunnan puitteissa, kuinka media ei pelkää välitä tietoa katastrofeista, vaan ne myös tapahtuvat mediassa ja media osallistuu myös osaltaan uhkien ja pelkojen tuottamiseen (Koljonen 2013, 35.)

Sama juttu kehystää EU:n vastapuoleksi, joka reagoi uhkaan poliittisella kovuudella. Komission puheenjohtaja Ursula von der Leyen “uhkasi heti lauantaina Yhdysvaltoja vastatoimilla” ja totesi EU:n olevan valmis “ottamaan käyttöön sopivia vastatoimia tarvittaessa”. Tällä tavoin EU esitetään neuvotteluosapuolena, joka puolustaa omaa asemaansa, mutta kehys pysyy vastakkainasettelun logiikassa, jossa tullit on jätetty “ota tai jätä” tyyppiseksi kiristyskeinoksi, johon EU:n oletetaan vastaavan.

Myös artikkelit, joissa kuvataan Trumpin kirjeitä eri maille, vahvistavat tätä kehystä. Artikkelit 2 rakentaa mielikuvaa presidentistä, joka vaihtaa monenkeskiset neuvottelut yksipuolisiin ilmoituksiin. Artikkelin mukaan Trump on “taipuvainen lähettämään kirjeen ja kertomaan, mitä tulleja heidän on maksettava”, koska se on “paljon helpompaa” kuin kauppasopimusten neuvottelemineen. Tällä tavalla tullit kehystetään myös Trumpin poliittisena tyylinä, ei vain talouspolitiikkana.

Myöhemmin julkaistu artikkeli 3 jatkaa samaa tulkintalinjaa. Jutussa todetaan, että Japanille ja Etelä-Korealle lähetetyissä kirjeissä suhdetta luonnehditaan “kauas

vastavuoroisuudesta” jääväksi ja että mahdolliset vastatullit lisätään automaattisesti entisten tullien päälle. Kauppa esitetään nollasummapelinä, jossa Trump varaa oikeuden yksipuoliseen kiristämiseen.

Tämä kehys vastaa Entmanin (1993, 52) kuvaamaa ongelman ja syiden nimeämistä: tappiollinen kauppasuhte on uhka, jonka syy on EU:n tai muiden maiden “epäreilussa” kohtelussa. Moraalinen arvio on epäsuora, mutta näkyy sanavalinnoissa. EU:n vastatoimet puolestaan kehystetään “sopivina vastatoimina”, jotka ovat oikeutettuja, jos Yhdysvallat toteuttaa uhkauksensa. Ratkaisuvaihtoehdot rajautuvat kahteen: joko neuvotellaan sopimus Yhdysvaltojen ehdoilla tai varaudutaan vastatulleihin. Kaupalehti toistaa varsin suoraan molempien osapuolten retoriikkaa, mutta samalla valikoi, mitkä sitaatit nostetaan esiin.

4.3 Talousriskin ja markkinaepävarmuuden kehys

Toinen keskeinen kehys esittää tullit talousriskinä ja markkinaepävarmuutena. Tässä kehyksessä ongelma määritellään talouskasvun hidastumiseksi, pörssikurssien laskuksi tai taantumien mahdollisuudeksi.

Artikkeli 4 kuvaa, miten tullit ja valuuttakurssimuutokset yhdessä muodostavat riskin. Siinä todetaan, että eurooppalaisille yrityksille syntyy “tuplaisku”, kun tullit nostavat hintoja ja samalla “euro on vahvistunut kevään ja kesän mittaan yli kymmenen prosenttia”. Danske Bankin pääekonomisti arvioi kuitenkin, että “kymmenen prosentin tulleihin voidaan sopeutua” eikä tilanne romuta Suomen talouden elpymistä.

Tässä kehys yhdistää uhan ja hallittavuuden. Ongelma nimetään tuplaiskuksi, mutta asiantuntija rajaa sen mittakaavaa. Artikkelin antaa tilaa nimenomaan pankin pääekonomistin arviolle, mikä heijastaa Harjuniemen havaintoa siitä, että talousjournalismi nojaa vahvasti instituutioihin kytkeytyviin talousasiantuntijoihin, kuten ministeriön, keskuspankin, tutkimuslaitosten ja myös pankkien ekonomisteihin (Harjuniemi 2022, 1635–1636, 1641–1643).

Myös artikkeli 1 rakentaa talousriskin kehystä skenaarioiden kautta. Danske Bankin raporttiin pohjautuva juttu esittää kolme vaihtoehtoista tulevaisuutta: positiivisen, neutraalin ja negatiivisen skenaarion. Negatiivisessa vaihtoehdossa kauppaneuvottelut kariutuvat ja “tullimaksut palaavat huhtikuussa uhattuihin tasoihin”, mikä johtaisi taantumaan, “joka vastaisi mittaluokaltaan vuoden 2001 it-kuplan puhkeamista”. Tällä tavoin kriisin mahdollinen vakavuus tehdään ymmärrettäväksi vertaamalla sitä aiempaan tunnettuun taloushistorian hetkeen.

Artikkelissa 7 OP:n päästrategi arvioi markkinareaktioita. Hän toteaa, että “markkinat ovat tähän asti olleet yllättävän immuuneja huonoille uutisille”, mutta varoittaa, että luottamus voi kadota, jos tullit konkretisoituvat. Jutussa kuvataan tilannetta “kissa ja hiiri leikiksi” sijoittajien ja Trumpin välillä, jossa epäselvää on, milloin markkinat saavuttavat kipukynnyksensä.

Entmanin (1993, 52) määritelmässä kehystämisen neljästä tehtävästä nämä jutut tarjoavat selkeitä ongelman ja syiden määrittelyjä: tullit ja valuuttakurssit heikentävät vientiyritysten kilpailukykyä ja luovat epävarmuutta. Moraalinen arvio on varovainen, mutta välittyy metaforien kautta. Ratkaisuksi ehdotetaan ensisijaisesti rahapolitiikan keventämistä ja kauppasovun syntymistä. Kehys on tyypillistä talousjournalismia Doylen kuvaamassa mielessä, jossa sijoittajille suunnattu riskipuhe ja markkinavaikutukset ovat etusijalla (Doyle 2006, 442–443, 448–449).

4.4 Kotimaisen talouden ja yritysten kehys

Kolmas kehys siirtää huomion EU:n tasolta Suomen talouteen ja yksittäisiin yrityksiin. Tässä kehystämisessä Trumpin tullit esitetään konkreettisenä uhkana suomalaisille vientiyrityksille, mutta myös mahdollisena kustannusten siirtona yhdysvaltalaisille asiakkaille.

Artikkelissa 11 tarkastelu kohdistuu lahtelaiseen teräspuutkivalmistajaan. Jutussa todetaan, että kiintiömallissa “kiintiön ylittävään vientiin kohdistuisi 50 prosentin tulli” ja että taso on “erittäin merkittävä ja vaikuttaisi kysyntään selvästi”. Yrityksen toimitusjohtaja arvioi kuitenkin, että Yhdysvalloissa on edelleen “tarvetta tuoda

terästä ulkomailta, sillä kotimainen tuotanto ei siellä pysty täyttämään kysyntää” ja toteaa, että “yhdyshaltalainen loppukäyttäjät sitten maksaa paljon korkeampaa hintaa”.

Kehys rakentaa kuvaa suomalaisesta yrityksestä globaalien rakenteiden puristuksessa. Ongelma on epävarmuus ja tason korotus, mutta syy on Yhdysvaltain kauppapolitiikassa. Ratkaisuna korostuu tarve saada “lopullinen sopimus aikaan nopeasti”, jotta asiakkaat uskaltaisivat tehdä tilauksia.

Toinen esimerkki on artikkeli 12, jossa kerrotaan lääkeyhtiö Orionin kasvun nojautuvan pitkälti eturauhassyövän lääkkeeseen, jonka myynti Yhdysvalloissa voi kärsiä, jos lääkkeisiin kohdistuu tullikorotuksia. Haastateltu analyytikko arvioi, että Trumpin hallintoa “hiertää lääketeollisuuden kohdalla se, että korkeakatteiset patenttisuojatut lääkkeet tuotetaan ainakin nimellisesti EU-maa Irlannissa” ja että näin “verotulot valuvat Irlantiin”. Tullit kehystetään Yhdysvaltojen keinoksi kotiuttaa verotuloja, ja Orionin tilanne kuvataan osana laajempaa poliittistaloudellista kiistaa.

Myös elintarvikekaupan tasolla tullit tuodaan lähelle suomalaista kuluttajaa. Artikkelissa 8 todetaan, että “Trumpin 50 prosentin tullit Brasilialle nostavat kahvin hintaa Yhdysvalloissa”, mutta suomalaiskuluttajan kannalta “tilanne kääntyy jopa kuluttajan eduksi”. Luonnonvarakeskuksen tutkimusprofessori arvioi, että “eivät Trumpin tullit aiheuta kahville hinnannousua Suomessa, vaan pikemminkin pientä laskua”.

Tässä kotimaisen talouden kehys tekee näkyväksi, että samat tullipäätökset voivat merkitä eri asioita eri toimijoille. Suomalaisten vientiyriytysten kohdalla tullit näyttävät riskinä, mutta kuluttajille esimerkiksi kahvin hinnan mahdollisena alenemisena. Kehys liittyy tullipolitiikan arjen tasolle, mikä tukee Hurmerannan havaintoa talousjournalismin työvälinefunktioista lukijoiden jokapäiväisissä valinnoissa (Hurmeranta 2012, 174–175).

4.5 Hallittavuuden ja sopeutumisen kehys

Neljäs kehys korostaa kriisin hallittavuutta ja sopeutumista muuttuvaan tilanteeseen. Vaikka tullit esitetään uhkana, artikkeleissa nostetaan esiin myös ratkaisuja, kompromisseja ja pitkän aikavälin sopeutumista.

Artikkelissa 14 kerrotaan, että Trump on ilmoittanut asettavansa "100 prosentin tullit puolijohdetuonnille", mutta "Yhdysvaltoihin investoivat yritykset voivat välttää maksut". Teknologiateollisuus ry:n asiantuntija arvioi, että ehdotus jatkaa Yhdysvaltojen linjaa siitä, että "pyritään lisäämään ja vahvistamaan puolijohdevalmistusta Yhdysvalloissa ja sitä kautta varmistamaan omavaraisuutta siruissa". Samassa jutussa todetaan, että Euroopan osalta vaikutus jää asiantuntijan mukaan "maltilliseksi", koska ehdotus ei muuta EU:n ja Yhdysvaltojen välistä alustavaa sopimusta.

Vastaavasti artikkelissa 13 korostetaan, että vaikka tullitaso on korkea, "laajat vapautukset tulleista rauhoittivat markkinoita" ja esimerkiksi Applen sekä Nvidian kaltaiset toimijat hyötyvät investoidessaan Yhdysvaltoihin. Tällöin ongelma määritellään enemmän toimitusketjujen uudelleenorganisoinnin haasteena kuin puhtaasti vakavana riskinä.

Sopeutumisen kehys näkyy myös EU:n tasolla. Artikkelissa 10 todetaan, että tullit ovat edelleen "liian korkeita" ja että "Euroopan vienti menettää kilpailukykyään", mutta samalla analyttikko arvioi, että saavutettu kauppasopu oli "paras mahdollinen, kun ottaa huomioon kuinka pahalta tilanne näytti". Kehys on kompromissi, jossa ratkaisu ei ole ihanteellinen, mutta parempi kuin pahin vaihtoehto.

Myös EK:n johtajan arvioissa korostuu sopeutumisen näkökulma. Artikkelissa 6 Vuori huomauttaa, että tullit "ovat pettymys", mutta pitää mahdollisena, että EU "onnistuisi käymään Yhdysvaltojen kanssa neuvotteluja tulleihin liittyen ja ratkaisu saataisiin aikaan". Hän tuo esiin, että tuotannon siirtäminen Yhdysvaltoihin on yrityksille kallista ja hidasta, mikä voi merkitä sitä, että "maa ei välttämättä nyt saakaan niitä investointeja, joita se olisi toivonut, vaan investoinnit menevät muualle".

Entmanin (1993, 52) kehyslementeistä tässä korostuvat moraaliset arviot ja ratkaisusuunnat. Tullit esitetään kyseenalaisina mutta potentiaalisesti Yhdysvaltoja itseään vastaan kääntyvinä. Ratkaisuna nähdään neuvottelujen jatkaminen, investointien uudelleensuuntaaminen ja tuotannon sopeuttaminen.

4.6 Kehysten kokonaisuus ja medioituminen

Lopuksi tarkastellaan, miten medioitumisen piirteet näkyvät Kauppalehden uutisoinnissa. Asiantuntijalähteet ovat aineistossa keskeisessä roolissa. Tullikriisiä kommentoivat pankkien ekonomistit (Danske Bank, OP), elinkeinoelämän etujärjestöt (EK), yritysten toimitusjohtajat sekä sektorikohtaiset tutkijat (esimerkiksi Luonnonvarakeskuksen edustaja kahvin hinnasta). Näin uutisointi ilmentää Harjuniemen kuvaamaa uskottavuuden hierarkiaa, jossa erityisesti hallinnon viranomaiset ja taloustutkimuslaitokset määrittävät, mitä pidetään talouspolitiikan 'realistisina' tulkintoina (Harjuniemi 2022, 1637–1638, 1641–1642, 1646–1647).

Samalla uutisoinnista hahmottuu Hurmerannan kuvaama talousjournalismin kaksoisrooli. Toisaalta tarjotaan syventäviä talousanalyysseja sijoittajille ja yrityspäätäjille, toisaalta selitetään tullien vaikutuksia kuluttajatuotteiden hintoihin myös laajemmalle yleisölle (Hurmeranta 2012, 28, 174–175.) Medioituminen näkyy siinä, että uutiset on rakennettu palvelemaan sekä reaaliaikaisia markkinareaktioita että alustojen yleisöorientoitunutta logiikkaa.

5 JOHTOPÄÄTÖKSET

Tutkimuskysymys tässä tutkielmassa oli: millainen oli suomalaisen talousjournalismin uutisointi Donald Trumpin EU:lle lähettämistä tullikirjeistä aikavälillä 28.6.–7.8.2025, Kauppalehden tapausta hyödyntäen.

Kehysanalyysin perusteella voidaan tehdä neljä keskeistä johtopäätöstä. Tullikriisi kehystettiin ennen kaikkea kauppasotana ja poliittisena vastakkainasetteluna Yhdysvaltojen ja EU:n välillä. Trumpin kirjeet ja julkiset uhat esitettiin jyrkässä muodossa, ja EU:n reaktiot tulkittiin vastatoimien valmisteluksi. Tämä vastasi Entmanin kuvaamaa konfliktin ja ongelman määrittelyä, jossa tullit ymmärrettiin myös osana laajempaa turvallisuuspoliittista diskurssia (Entman 1993, 52–53).

Toiseksi uutisoinnissa oli vahva talousriskin ja markkinaepävarmuuden kehys. Pankkien ekonomistien ja päästrategien tulkinnat olivat keskeisessä asemassa. Heidän kauttaan tullien vaikutukset tulkittiin riskiskenaarioina, shokkina tai mahdollisena taantumana, mutta usein samalla korostettiin sopeutumisen mahdollisuuksia. Tämä tukee aiempia havaintoja talousjournalismin asiantuntijavetoisuudesta (Doyle 2006, 433–435; Harjuniemi 2022, 1638).

Kolmanneksi kotimaisen talouden ja yritysten kehys toi tullit lähelle suomalaisia toimijoita. Eri alojen yritysten näkökulmasta tullit merkitsivät sekä uhkaa että mahdollisia kustannusten siirtymiä Yhdysvaltoihin. Näin Kauppalehti rakensi kriisiuutisoinnista myös työväliseen, joka auttaa lukijoita arvioimaan omia taloudellisia riskejään.

Neljänneksi hallittavuuden ja sopeutumisen kehys oli aineistossa läsnä lähes kaikissa jutuissa. Vaikka otsikoissa korostuivat ”hirmutullit” ja ”tullisota”, leipäteksteissä tuotiin esiin neuvottelujen mahdollisuuksia, väliaikaisia tullitaukoja, kompromissisopimuksia ja tuotannon uudelleenjärjestelyjä. Tämä vastaa Koljosen havaintoa kriisijournalismin jännitteestä, jossa uutisoinnin on yhtä aikaa tehtävä kriisistä ymmärrettävä ja hallittavissa oleva (Koljonen 2013, 66–71).

Lopullisessa analyysissä mediakuvat jätettiin ulkopuolelle, jotta tarkastelu pysyi hallittavana ja kohdentuu tekstin kehystämiseen. Uutisointi tullikirjeistä nojasi voimakkaasti asiantuntijalähteisiin, talousdatan tulkintaan ja otsikoiden merkityksen rakentumiseen, minkä vuoksi tekstin kehysanalyysi vastaa työn laajuuden nähden hyvin tutkimuskysymykseen. Visuaalinen analyysi olisi edellyttänyt erillistä menetelmää ja olisi laajentanut tutkimuksen laajuutta huomattavasti. Tämän vuoksi visuaaliset elementit rajattiin pois ja tutkimus keskittyi tekstin tuottamiin kehystämisen muotoihin.

Kehysten tunnistaminen oli tutkimuksessa tutkijalähtöistä, mutta se perustui systemaattiseen ja toistuvaan tekstien läpikäyntiin sekä Entmanin kehysanalyysin peruselementtien soveltamiseen. Medioitumisen näkökulmasta Kauppalehden uutisointi ilmensi post-teollista, alustallista journalismia, jossa uutistyö tapahtuu verkostoituneissa ympäristöissä ja reaaliajassa useilla alustoilla (Deuze ja Witschge 2018, 1, 13). Talousjournalismi rakentaa näin sekä talouden symbolista todellisuutta että alustojen varaan rakentuvaa talousmedian liiketoimintaa.

Osa analysoitavista artikkeleista on tekemiäni, mikä on syytä huomioida myös analyysin kannalta. Työskentelin Kauppalehdessä vuoden 2025 kesällä kun tullitilanne oli kriittinen. 30 prosentin tullien julkistus tapahtui viikonloppuna, ja jatkojutut piti tehdä suhteellisen nopeassa uutistahdissa. Haastateltavien saaminen oli ajankohdan vuoksi rajallista, mikä kavensi lähdevalikoimaa. Tämä osaltaan vaikutti siihen, millä tavoin esimerkiksi riskit ja mahdolliset seuraukset painottuivat omissa jutuissani. Analyysissä olen pyrkinyt tietoisesti tarkastelemaan myös omia tekstejäni samoin kriteerein kuin muiden toimittajien juttuja ja koen saavuttaneeni tarpeellisen etäisyyden omaan uutistyöhöni.

Yhteenvetona voidaan todeta, että Kauppalehden uutisointi Trumpin tullikirjeistä yhdistää poliittisen kriisikehyksen, taloudellisen riskikehyksen, kotimaisen talouden näkökulman sekä monessa artikkelissa toistuvan hallittavuuden kehysten. Kehysanalyysi auttoi näkemään, miten nämä tulkintamallit jäsentävät kriisin merkitystä

suomalaiselle yleisölle ja miten talousjournalismi osaltaan osallistuu talouspolitiikan rajojen määrittelyyn.

6 LÄHDELUETTELO

Deuze, Mark ja Tamara Witschge. 2018. "Beyond Journalism: Theorizing the Transformation of Journalism." *Journalism* 19 (2): 1–17.

<https://doi.org/10.1177/1464884916688550>.

Doyle, Gillian. 2006. "Financial News Journalism: A Post-Enron Analysis of Approaches Towards Economic and Financial News Production in the UK." *Journalism: Theory, Practice and Criticism* 7 (4): 433–452. <https://doi.org/10.1177/1464884906068361>.

Entman, Robert M. 1993. "Framing: Toward Clarification of a Fractured Paradigm." *Journal of Communication* 43 (4): 51–58. <https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.1993.tb01304.x>.

Harjuniemi, Timo. 2022. "The 'Hierarchy of Credibility' Among Economic Experts: Journalists' Perceptions of Experts with Varying Institutional Affiliations." *Journalism Practice* 16 (8): 1635–1652. <https://doi.org/10.1080/17512786.2021.1910985>

Hurmeranta, Markku. 2012. *Talousmedia murroksessa: Muutosdynamiikan tarkastelua mediatalouden ja median käytön näkökulmista*. Tampere: Tampereen yliopisto <https://urn.fi/urn:isbn:978-951-44-8833-7>.

Koljonen, Kari. 2013. *Kriisi journalismissa: Kansakunnan katastrofit ja muuttuva professio*. Tampere: Tampere University Press <https://urn.fi/URN:ISBN:978-951-44-9187-0>.

Knowles, Sophie, Gail Phillips ja Johan Lidberg. 2017. "Reporting the Global Financial Crisis: A Longitudinal Trination Study of Mainstream Financial Journalism." *Journalism Studies* 18 (3): 322–340. <https://doi.org/10.1080/1461670X.2015.1058182>.

Kraatila, Elise. 2025. "Narrative Literacy for the Age of 'Permacrisis': Speculative Journalism and Challenges of Narrativizing Uncertain Futures." *Journal of Narrative Theory* 55 (1): 59–80. <https://doi.org/10.1353/jnt.2025.a961004>.

LIITE 1: AINEISTOT

Kauppalehti, Nöyrä peruuttaminen vai tullit takaisin taivasiin? Pankilta kolme skenaariota loppuvuodelle, 29.6.2025,

<https://www.kauppalehti.fi/uutiset/a/bf883909-c7e2-4fbf-aadb-7469dd6206dc>

Kauppalehti, Trumpin kärsivällisyys loppui taas: Uudet tullit kerrotaan nyt kirjeillä, 4.7.2025, [https://www.kauppalehti.fi/uutiset/a/832237ec-adbd-4aba-ac19-](https://www.kauppalehti.fi/uutiset/a/832237ec-adbd-4aba-ac19-0ea0af9b71af)

[0ea0af9b71af](https://www.kauppalehti.fi/uutiset/a/832237ec-adbd-4aba-ac19-0ea0af9b71af)

Kauppalehti, Trump lähetti ikäviä kirjeitä kauppakumppaneilleen – Tullitauolle lisääikaa, 7.7.2025, <https://www.kauppalehti.fi/uutiset/a/a3aa1983-7360-412c-b8ce-4023483df7bf>

Kauppalehti, Trump lyömässä Euroopalle 10 prosentin tullit ja euro vahvistuu – Ekonomistit kertovat: näin tuplashokki iskee Suomen talouteen, 11.7.2025,

<https://www.kauppalehti.fi/uutiset/a/809993dd-b142-45f2-ad61-b59c16ef18d2>

Kauppalehti, Trump: EU:lle 30 prosentin tulli – Von der Leyen valmis asettamaan vastatullit, 12.7.2025, <https://www.kauppalehti.fi/uutiset/a/85deb02a-0396-44e0-835a-02f378b99ee8>

Kauppalehti, EK:n johtaja: Trumpin tullit voivat kääntyä myös Yhdysvaltoja vastaan, 12.7.2025, [https://www.kauppalehti.fi/uutiset/a/2c420f99-3792-45b0-8171-](https://www.kauppalehti.fi/uutiset/a/2c420f99-3792-45b0-8171-354d598209c7)

[354d598209c7](https://www.kauppalehti.fi/uutiset/a/2c420f99-3792-45b0-8171-354d598209c7)

Kauppalehti, Lippo Suominen Trumpin tulleista: Huono skenaario on, että puolet pörssien tuoreesta noususta häviää, 13.7.2025,

<https://www.kauppalehti.fi/uutiset/a/dccc704f-cc09-434f-961e-4eeb46f6bbe1>

Kauppalehti, Kahvin hinta kääntyi nousuun – Trump kurittaa kahvijätti Brasiliaa, 14.7.2025, [https://www.kauppalehti.fi/uutiset/a/cd25588e-c832-4b6c-82b5-](https://www.kauppalehti.fi/uutiset/a/cd25588e-c832-4b6c-82b5-f05f7a5720a6)

[f05f7a5720a6](https://www.kauppalehti.fi/uutiset/a/cd25588e-c832-4b6c-82b5-f05f7a5720a6)

Kauppalehti, Trump: Tullit asettuvat 15–50 prosentin väliin, 24.7.2025,

<https://www.kauppalehti.fi/uutiset/a/c6417ac0-667e-4d11-8d3c-fd7fb8cb6b9f>

Kauppalehti, Autovalmistajien tullit laskevat 27,5 prosentista 15 prosenttiin – osakekurssit laskevat Euroopan pörseissä, 28.7.2025,

<https://www.kauppalehti.fi/uutiset/a/65dbf14c-0ed7-49a5-b6cc-12479006c5fc>

Kauppalehti, Sami Packalénin johtamalle yhtiölle 50 % tullit – ”Yhdysvaltalainen sitten maksaa”, 28.7.2025, <https://www.kauppalehti.fi/uutiset/a/8ac7c408-331d-4724-b26e-5f63c2b62d29>

Kauppalehti, Pörssiraketti Orionin myyntihitti joutuu tullisodan jalkoihin – Tämän takia Trump iskee lääkkeisiin, 9.7.2025, <https://www.kauppalehti.fi/uutiset/a/d91d7fc2-af6b-44cf-8d49-2844968551d5>

Kauppalehti, Trumpilta 100 % sirutullit – Päätös voi mullistaa teknologia-alan, 7.8.2025, <https://www.kauppalehti.fi/uutiset/a/914fe850-ee66-4950-83d8-03336e2055a6>

Kauppalehti, Trumpilta hirmutullit siruille – Näin ne vaikuttavat Suomeen, 7.8.2025, <https://www.kauppalehti.fi/uutiset/a/93940b03-57c7-450b-862e-0cd39db9f697>